

บทคัดย่อ

ปัจจุบันเทคโนโลยีในการพัฒนาและผลิตซอฟต์แวร์คอมพิวเตอร์ก้าวหน้าไปรวดเร็วมาก การดำเนินชีวิตประจำวันของผู้คนมักจะต้องเข้าไปเกี่ยวข้องกับสิ่งอำนวยความสะดวกต่างๆ ที่เกี่ยวเนื่องหรือถูกควบคุมด้วยซอฟต์แวร์คอมพิวเตอร์เป็นจำนวนมาก เช่น โทรศัพท์มือถือ ระบบสื่อสาร และโทรคมนาคม ซอฟต์แวร์ประยุกต์เพื่อการบัญชี การผลิตสินค้าที่ควบคุมด้วยระบบคอมพิวเตอร์ ซอฟต์แวร์ที่เกี่ยวข้องกับการธนาคาร ลิฟต์โดยสาร รถพยาบาล เครื่องมือทางการแพทย์ รถไฟฟ้า อากาศยาน ระบบควบคุมอิเล็กทรอนิกส์ต่างๆ ในรถยนต์ เป็นต้น หากกระบวนการประมวลผลของซอฟต์แวร์คอมพิวเตอร์ทำงานผิดพลาด อาจก่อให้เกิดความเสียหายต่อชีวิต ร่างกายและทรัพย์สินได้ แม้ว่าปัจจุบันจะมีพระราชบัญญัติความรับผิดต่อความเสียหายที่เกิดขึ้นจากสินค้าที่ไม่ปลอดภัย พ.ศ. 2551 ซึ่งได้กำหนดหลักเกณฑ์ในการนำหลักกฎหมายความรับผิดโดยเคร่งครัดมาบังคับใช้แล้ว อันเป็นการลดภาระการพิสูจน์ของผู้เสียหาย แต่ในขณะเดียวกัน อาจสร้างภาระให้ผู้ประกอบการมากเกินไปจนเกินสมควรเมื่อเทียบกับบทบัญญัติในกฎหมายต่างประเทศ โดยเฉพาะอย่างยิ่ง ผู้ประกอบการไม่สามารถยกข้ออ้างเรื่องข้อจำกัดความรู้ทางวิทยาการที่มีอยู่ในขณะนั้นหรือความจำเป็นที่จะต้องกระทำตามมาตรฐานหรือเงื่อนไขที่กฎหมายหรือหน่วยงานราชการกำหนดมาใช้อ้างเพื่อให้ตนหลุดพ้นความรับผิด (state-of-the-art defense) นอกจากนี้ พระราชบัญญัตินี้ยังกล่าวยังไม่มีความชัดเจนว่ามีเจตนารมณ์ที่จะให้ซอฟต์แวร์คอมพิวเตอร์อยู่ภายใต้กฎหมายฉบับนี้หรือไม่

จากการศึกษา พบว่าจากตัวบทกฎหมายและคำพิพากษาของศาลในประเทศอังกฤษและสหรัฐอเมริกาได้นำทั้งหลักกฎหมายสัญญา หลักกฎหมายเรื่องความประมาทเลินเล่อ และหลักความรับผิดโดยเคร่งครัดมาปรับใช้ในเรื่องความรับผิดต่อความเสียหายที่เกิดขึ้นจากสินค้าที่ไม่ปลอดภัย สำหรับกรณีของซอฟต์แวร์คอมพิวเตอร์ และด้วยเหตุที่ซอฟต์แวร์คอมพิวเตอร์มีลักษณะที่แตกต่างจากสินค้าอุตสาหกรรมอื่นๆ โดยทั่วไป การปรับใช้กฎหมายจึงควรคำนึงถึงสมดุลระหว่างนโยบายสาธารณะในการลดและกระจายความเสียหายที่เกิดขึ้นจากซอฟต์แวร์คอมพิวเตอร์ที่ไม่ปลอดภัย กับผลกระทบด้านต้นทุนที่อาจมีต่อภาคธุรกิจซอฟต์แวร์คอมพิวเตอร์ด้วย วิทยานิพนธ์ฉบับนี้ได้มีการเสนอให้ปรับปรุงกฎหมายและแนวทางการตีความกฎหมายหลายประการ เช่น การนำหลักความรับผิดโดยเคร่งครัดไปใช้บังคับแก่ซอฟต์แวร์คอมพิวเตอร์บางประเภทซึ่งมีการพัฒนาและจำหน่ายเป็นวงกว้างเพื่อประโยชน์ในทางการค้าเท่านั้น การเปิดช่องให้ผู้ประกอบการสามารถยก state-of-the-art defense เพื่อให้ตนหลุดพ้นจากความรับผิดได้ เป็นต้น